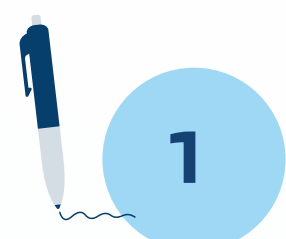

Projectprocedure

De procedure bij complexe energieprojecten van nationaal belang zoals 'Net op zee Nederwiek 3' bestaat uit verschillende stappen die zijn vastgelegd in de Omgevingswet. Om de fysieke leefomgeving te kunnen wijzigen, moeten deze stappen doorlopen worden. Bij een aantal stappen is inspraak mogelijk. Uiteindelijk beslist de minister van Klimaat en Groene Groei, in samenspraak met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, waar het project komt.

1

Voornemen en voorstel voor participatie

Hierin staat het plan voor het project en hoe de omgeving kan meedenken. Iedereen kan hierop reageren of oplossingen aandragen.

2

Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)

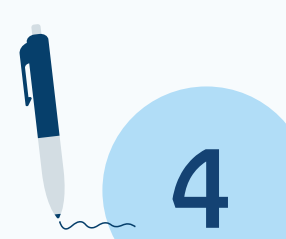
Dit is een onderzoeksplan waarin staat wat we onderzoeken en hoe we dit doen. Iedereen kan hierop reageren voordat het definitief wordt. De onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) geeft hiervoor advies.

3

Vaststellen Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Dit onderzoeksplan vormt de basis voor het Milieueffectrapport (MER), waarbij we kijken naar alternatieven en milieueffecten.

4

Integrale effectenanalyse (IEA) inclusief MER fase 1

De Integrale effectenanalyse beschrijft op hoofdlijnen de effecten van het project op het gebied van milieu en natuur, omgevingsbelangen, techniek, kosten en de relatie met andere projecten. Zo kunnen de alternatieven met elkaar vergeleken worden. Onderdeel hiervan is een uitgebreid Milieueffectrapport. Iedereen kan reageren op de documenten.

5

Vaststellen voorkeursalternatief

De ministers stellen het Voorkeursalternatief vast op basis van het MER fase 1, de IEA, reacties uit de omgeving en advies van regionale overheden en de Commissie mer.

6

Vorbereidingsbesluit

Het voorbereidingsbesluit reserveert de locatie, zodat er geen andere activiteiten kunnen plaatsvinden die het project kunnen bemoeilijken. Dit kan maximaal 1,5 jaar.

7

Ontwerp-projectbesluit, ontwerp-vergunningen en MER fase 2

In het ontwerp-projectbesluit staat hoe het project eruit gaat zien. Het MER fase 2 beschrijft in detail de gevolgen voor het milieu en de leefomgeving. Iedereen kan reageren voordat het definitief wordt. Ook geeft de Commissie mer advies over het MER fase 2.

8

Vaststellen projectbesluit

Het besluit over hoe het project eruit gaat zien is vastgesteld. Bij de Raad van State kan beroep worden ingediend tegen het vastgestelde projectbesluit en vergunningen.

Het is mogelijk om te reageren. Dit kan mondeling (per telefoon of bij inloopbijeenkomsten), schriftelijk of digitaal. Ontvangen reacties worden beoordeeld en verwerkt. Dat kan ertoe leiden dat er extra informatie nodig is, nadere toelichting wordt gegeven of dat er in de besluiten aanpassingen plaatsvinden.

Wat zijn de netten op zee en waarom zijn ze nodig?

Via platforms op zee en kabels in de bodem van de Noordzee komt de energie van windparken aan land. Met 'netten op zee' bedoelen we alle ketens die bestaan uit een platform op zee, een converterstation op land en een kabel die het windpark op zee verbindt met het hoogspanningsnet op land. Dankzij deze 'netten op zee' voorzien we afnemers op het vasteland van duurzame energie uit wind op de Noordzee.

Noodzaak van windparken op zee

Windenergie is een manier van elektriciteitsproductie waarbij er geen/zeer beperkt CO₂ vrij komt. De windparken die gebouwd worden op zee voorzien in een aanzienlijk deel van de elektriciteitsbehoefte van onze huishoudens en de industrie. Eén net op zee kan 2 gigawatt windenergie transporteren naar land. Daarmee worden ongeveer 2 miljoen huishoudens van groene energie voorzien.

Aanleg van de netten op zee

De aanleg van de netten op zee verloopt in fases, op zo'n manier dat ieder net op tijd gereed is om de elektriciteit van windparken te transporteren.

2GW platform op zee

Via ondergrondse kabels wordt de energie vanaf de windturbines naar het platform getransporteerd. Hier wordt 66 kV-wisselstroom omgezet naar 525 kV-gelijkstroom.

converterstation op land

Met behulp van zee- en landkabels komt de energie aan op het converterstation op land. Hier wordt de 525 kV-gelijkstroom omgezet naar 380 kV-wisselstroom zodat het overeenkomt met de spanning van het elektriciteitsnet op land.

Windpark

Hoogspanningsnet

Hoogspanningsstation

Wat zijn een Integrale effectenanalyse en een Milieueffectrapport?

Een Milieueffectrapport (MER) onderzoekt welke gevolgen een project heeft op het milieu en vergelijkt verschillende opties op dat gebied. In de eerste fase van het MER worden vooral de verschillen tussen de opties bekeken, terwijl in de tweede fase dieper wordt ingegaan op de optie die de minister heeft gekozen.

Een Integrale Effectenanalyse (IEA) kijkt niet alleen naar het milieu, maar ook naar andere onderwerpen. De thema's die aan bod komen in een IEA staan hieronder beschreven.

Beide rapporten helpen de minister van Klimaat en Groene Groei bij het nemen van een beslissing over waar het project komt. U kunt beide rapporten inzien op www.rvo.nl/nederwiek3.

1

Omgeving

Aandachtspunten die zijn genoemd door omgevingspartijen. In dit hoofdstuk is aangegeven in hoeverre de aandachtspunten van toepassing zijn op de alternatieven die worden onderzocht.

2

Techniek

Beschrijving van technische aandachtspunten en/of knelpunten van de verschillende alternatieven.

3

Impact op andere toekomstige ontwikkelingen in het gebied

Beschrijving van de relatie van Net op zee Nederwiek 3 met andere plannen en projecten die in voorbereiding zijn en eventuele aandachtspunten die dit oplevert voor besluitvorming.

4

Milieu

Dit hoofdstuk is gebaseerd op een uitgebreid Milieueffectrapport (fase 1). De volgende deelaspecten komen aan bod in dit hoofdstuk:

- Effecten op bodem en water: op zee, in de binnenwateren en op land;
- Effecten op natuur: op zee, in de binnenwateren en op land;
- Effecten op het landschap en de cultuurhistorie op land;
- Effecten op archeologie: op zee, in de binnenwateren en op land;
- Effecten op ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties: op zee en in de binnenwateren;
- Effecten op de leefomgeving, het ruimtegebruik en andere gebruiksfuncties op land

5

Kosten

Een vergelijking van de investeringskosten van de verschillende alternatieven.

Let op:

in deze rapporten staan geen conclusies of afwegingen over welke route/locatie het beste is. De rapporteren beschrijven alleen de effecten van de verschillende opties, om de opties goed met elkaar te kunnen vergelijken.

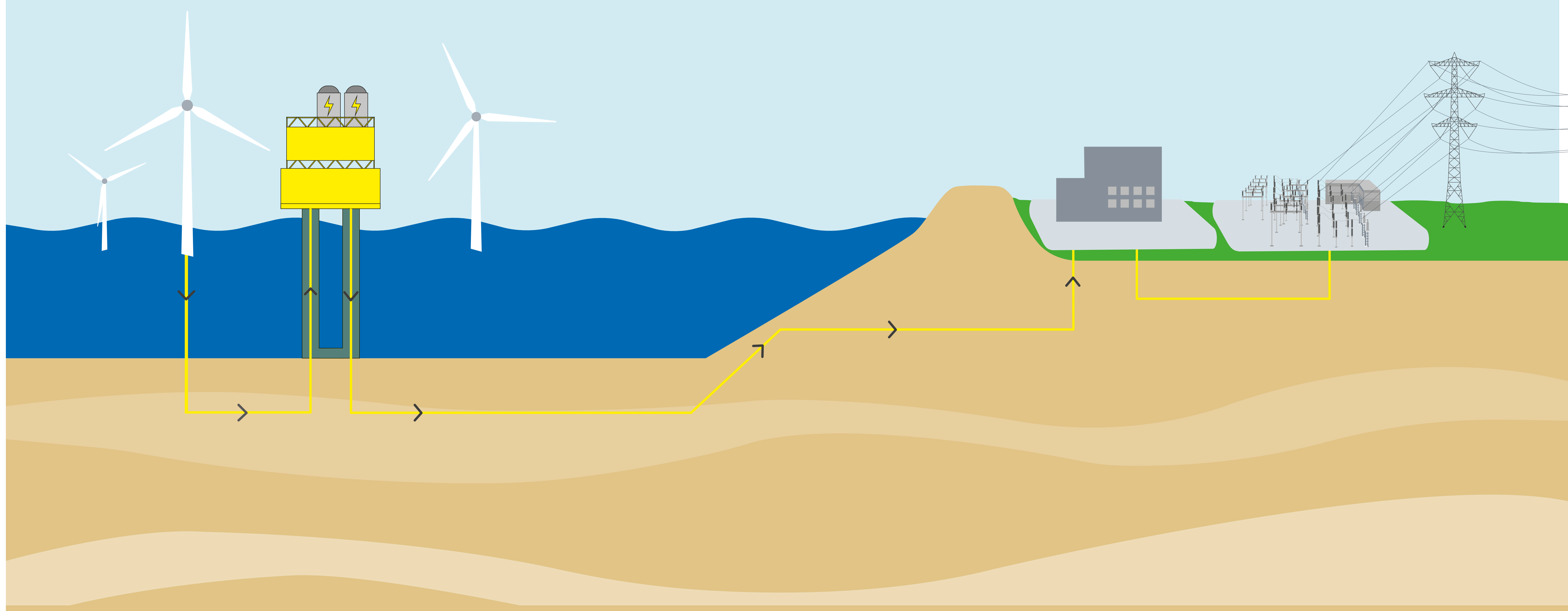
Wanneer kiezen we de kabelroute en de locatie van het converterstation?

Eind dit jaar kiest de minister van Klimaat en Groene Groei welke route het wordt en waar het converterstation komt. Dat doet zij op basis van deze rapporten, maar ook op basis van advies van regionale overheden, advies van de Commissie mer en op basis van reacties uit de omgeving. Tot en met 31 oktober kunt u een reactie indienen voordat de minister een keuze maakt.

Een reactie indienen

Uw inbreng is belangrijk!

Hoe kan ik reageren?

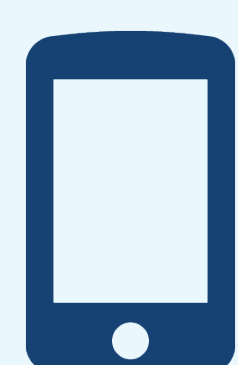
Persoonlijk - Voor het opnemen van uw mondelinge reactie is er tijdens de inloopbijeenkomst een notulist aanwezig.

Digitaal - Vul het digitale reactieformulier in op: www.rvo.nl/nederwiek3. Via de blauwe knop 'Digitaal reactieformulier' kunt u een reactie indienen.

Schriftelijk - U kunt uw reactie sturen naar: Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee Nederwiek 3
Postbus 111 9200 AC Drachten

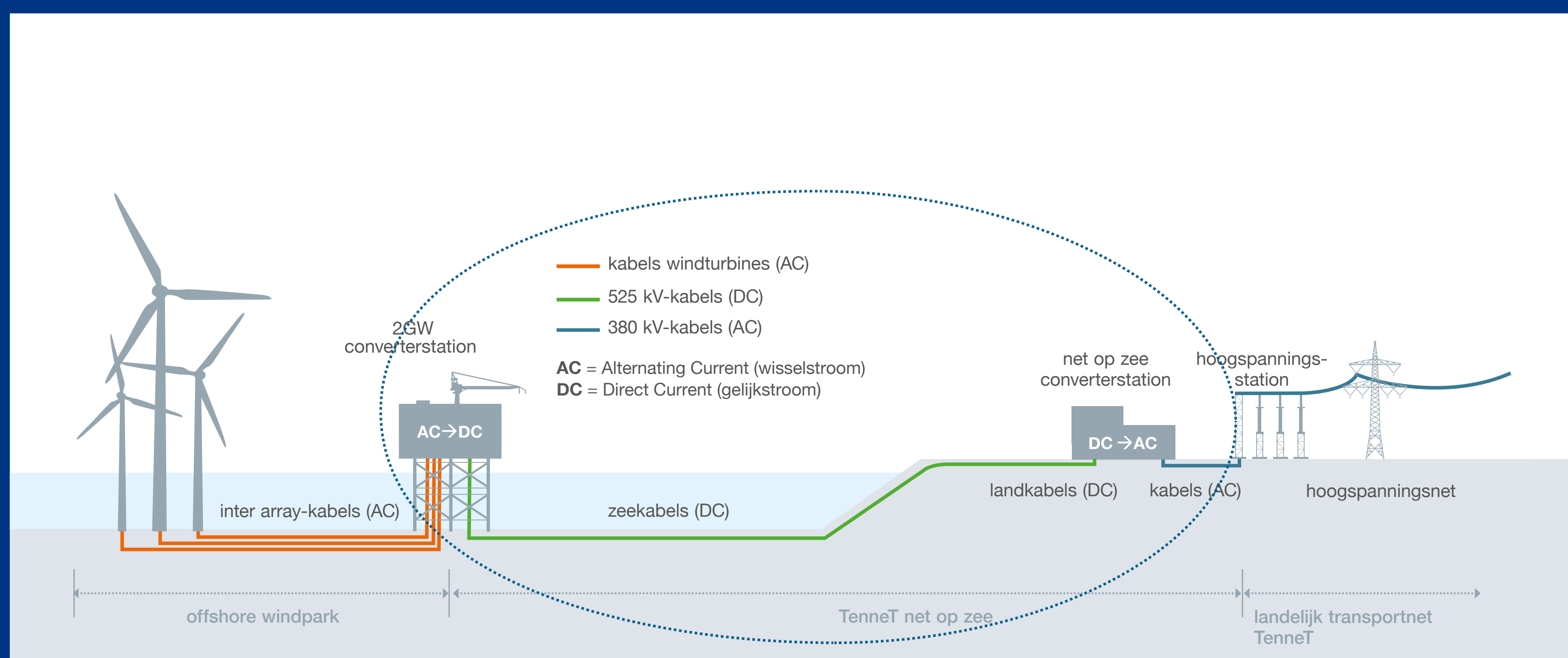
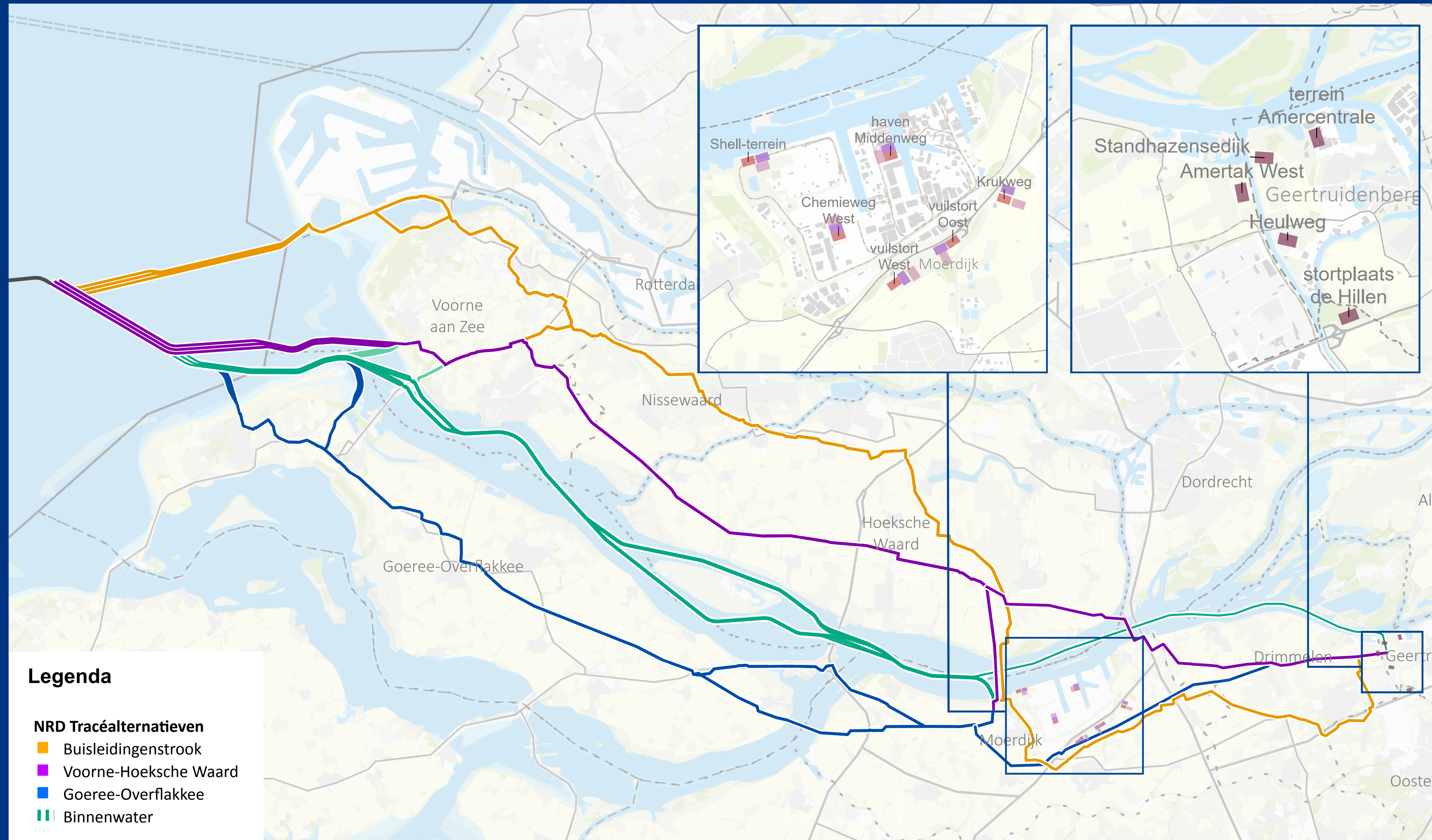
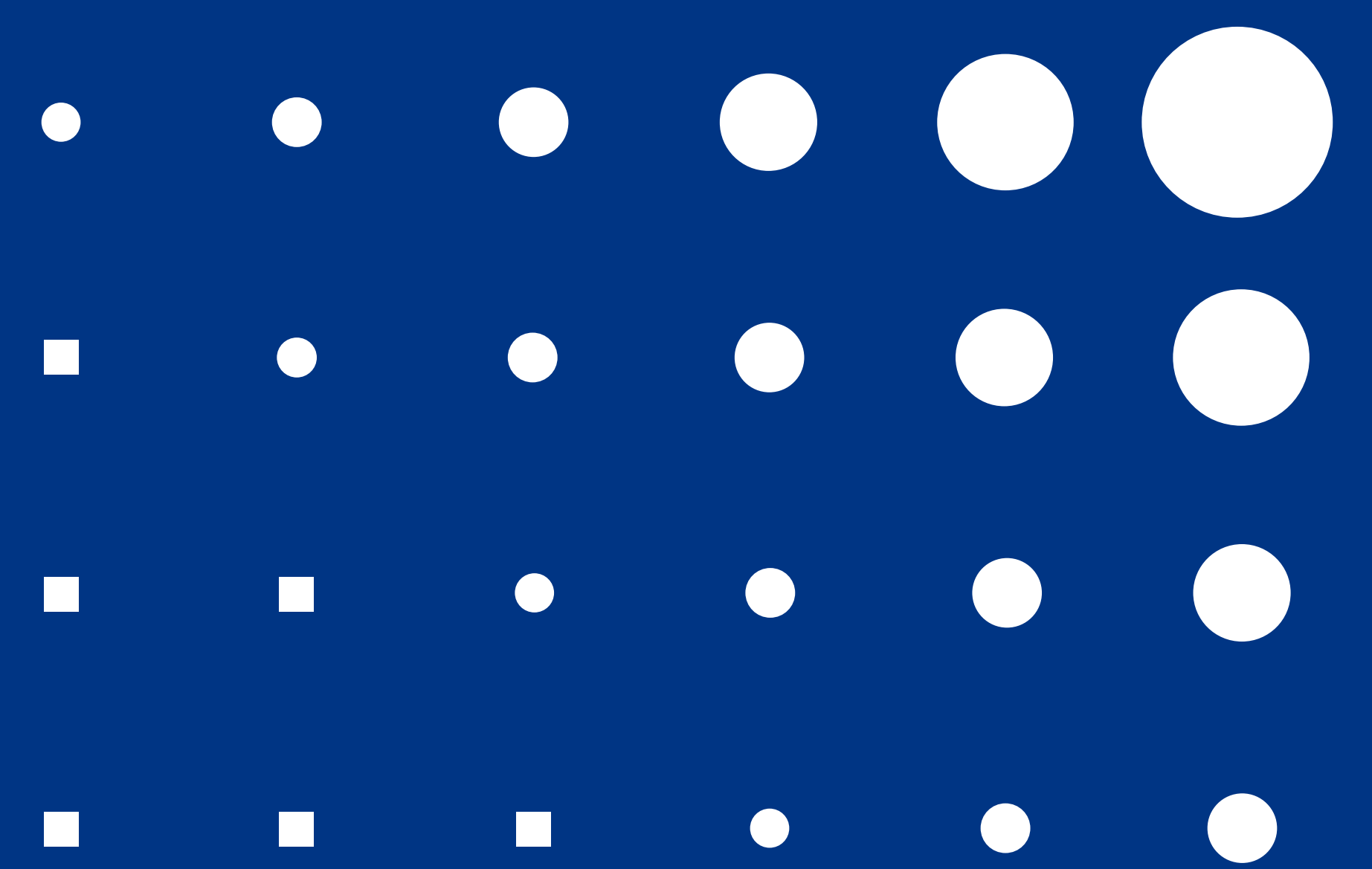
Telefonisch - Op werkdagen tussen 09:00 en 17:00 uur kunt u bellen met Bureau Energieprojecten via 070 379 89 79.

Wat gebeurt er met mijn reactie?

Alle reacties worden verzameld in een inspraakbundel. Zodra het ministerie van KGG alle reacties heeft voorzien van een antwoord wordt de reactienota gepubliceerd op www.rvo.nl/nederwiek3. Iedereen die een reactie heeft ingediend, ontvangt hiervan bericht.

Alle reacties worden betrokken bij de keuze voor één kabelroute en één converterstationlocatie (het Voorkeursalternatief). De minister van Klimaat en Groene Groei stelt eind 2024 het Voorkeursalternatief vast. Voor het Voorkeursalternatief wordt detailonderzoek uitgevoerd en vastgelegd in een MER fase 2. Daarna wordt gewerkt aan de ontwerpbesluiten.

Net op zee Nederwiek 3

- 1 Platform op zee
- 2 Converterstation op land (circa 5,5 ha)
- 3 Kabelsysteem

Hoe ziet dat er uit in de tijd?

- 2023 - 2024**
Milieueffectrapport (MER) fase 1 en Integrale Effectenanalyse (IEA)
- September 2024**
 - Terinzagelegging Integrale Effectenanalyse en MER fase 1
 - U kunt een reactie indienen
- Eind 2024**
 - Keuze voorkeursalternatief
 - Start MER fase 2
- Eind 2025**
 - Publicatie ontwerp Projectbesluit en ontwerpvergunningen
 - U kunt een zienswijze indienen
- Zomer 2026**
 - Publicatie definitief Projectbesluit en vergunningen
 - U kunt in beroep gaan
- 2027**
 - Vaststellen Projectbesluit
 - Start uitvoering
- 2031**
Ingebruikname

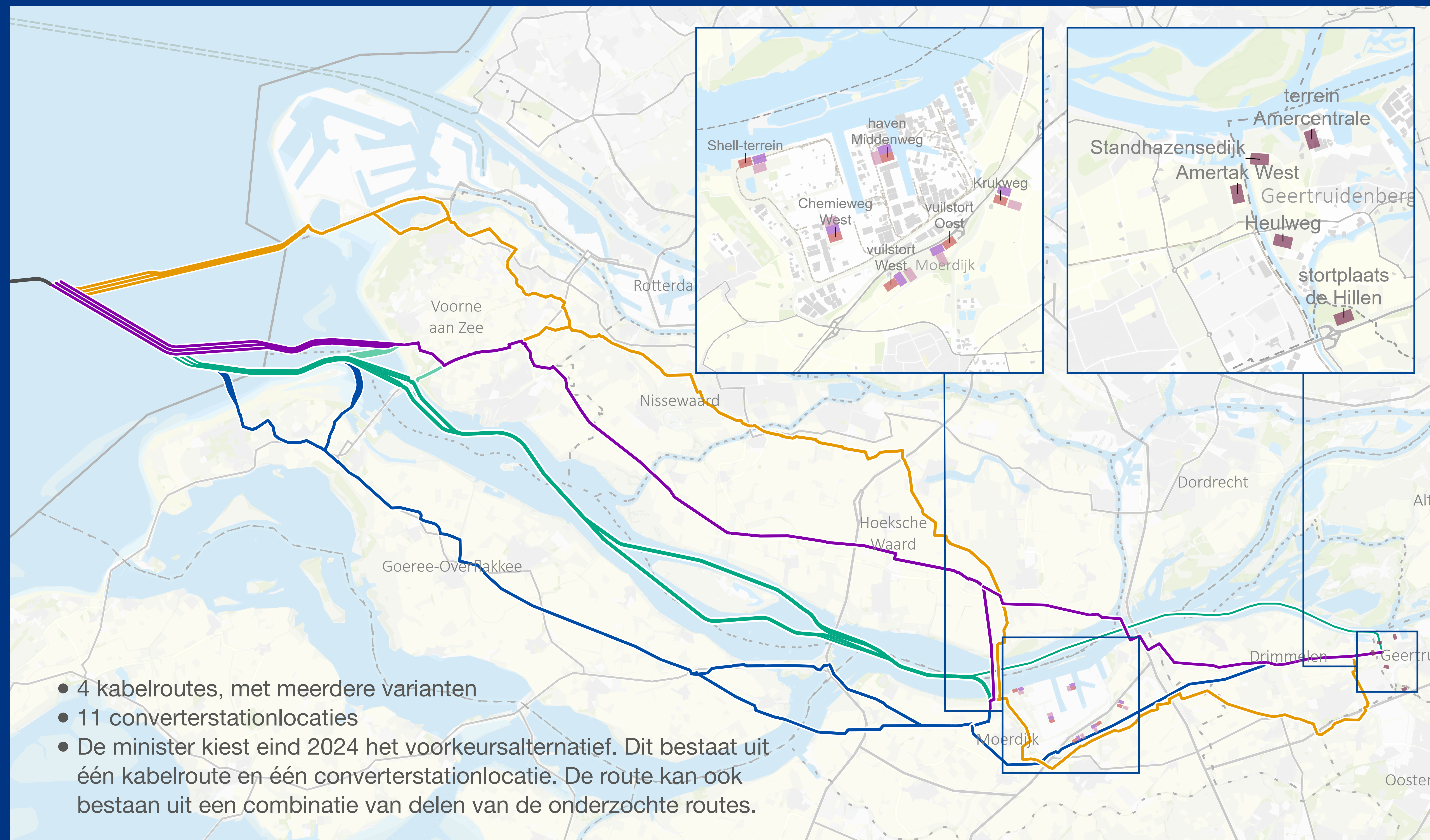

Meer informatie over het project en de projectatlas met de routes vindt u via deze QR-code.

Zoeklocaties converterstations Geertruidenberg, Moerdijk, Drimmelen en Oosterhout

4 kabelroutes en 11 converterstationlocaties in onderzoek

Kabelroute Buisleidingstrook (BLS)

Algemene punten

- Toekomst**
Beperkte ruimte in Structuurvisie Buisleidingstrook maakt route minder toekomstvast voor toekomstige nationale leidingen en kabels zoals het Delta Rhine Corridor-project.
- Natuur**
Verstoring Natura 2000 Voordelta
- Ruimte/omgeving**
Aandachtspunt ruimtebeperkingen en hinder voor landbouw
- Natuur**
Risico op aantasting van beschermde soorten zoals (weide)vogels

Aantal specifieke punten Voordelta

- 1 Natuur**
Ligging in beschermd gebied Slikken van Voorne (verstoring vogels)
- 2 Natuur/omgeving**
Opstapeling van effecten op natuur door andere projecten (aanlandingen en bodembeschermingsgebied)
- 3 Techniek/natuur**
Ondiepten buiten Slikgat vereisen veel baggerwerk voor aanleg
- 4 Natuur**
Verstoring Hinderplaat
- 5 Recreatie**
Hinder watersport-/kitesurfspots, stranden Rockanje en Oostvoorne, strandhuisjes

Aantal specifieke punten landtracé

- 6 Techniek**
Boring onder Hollands Diep door is complex door lengte
- 7 Natuur**
Natura 2000-Oude Land van Strijen/Voornes Duin habitataantasting/verdroging/verstoring
- 8 Natuur**
Aantasting Natte Natuurparels
- 9 Natuur**
Verstoring van natuurgebieden Heenvliet en Biert (leefgebied weidevogels)
- 10 Omgeving**
Aandachtspunt behoud groenstrook Klundert

Kabelroute Voorne-Hoeksche Waard

Algemene punten

- Natuur**
- Verstoring Natura 2000 Voordelta
 - Risico op aantasting van beschermde soorten langs het tracé (zoals weidevogels)

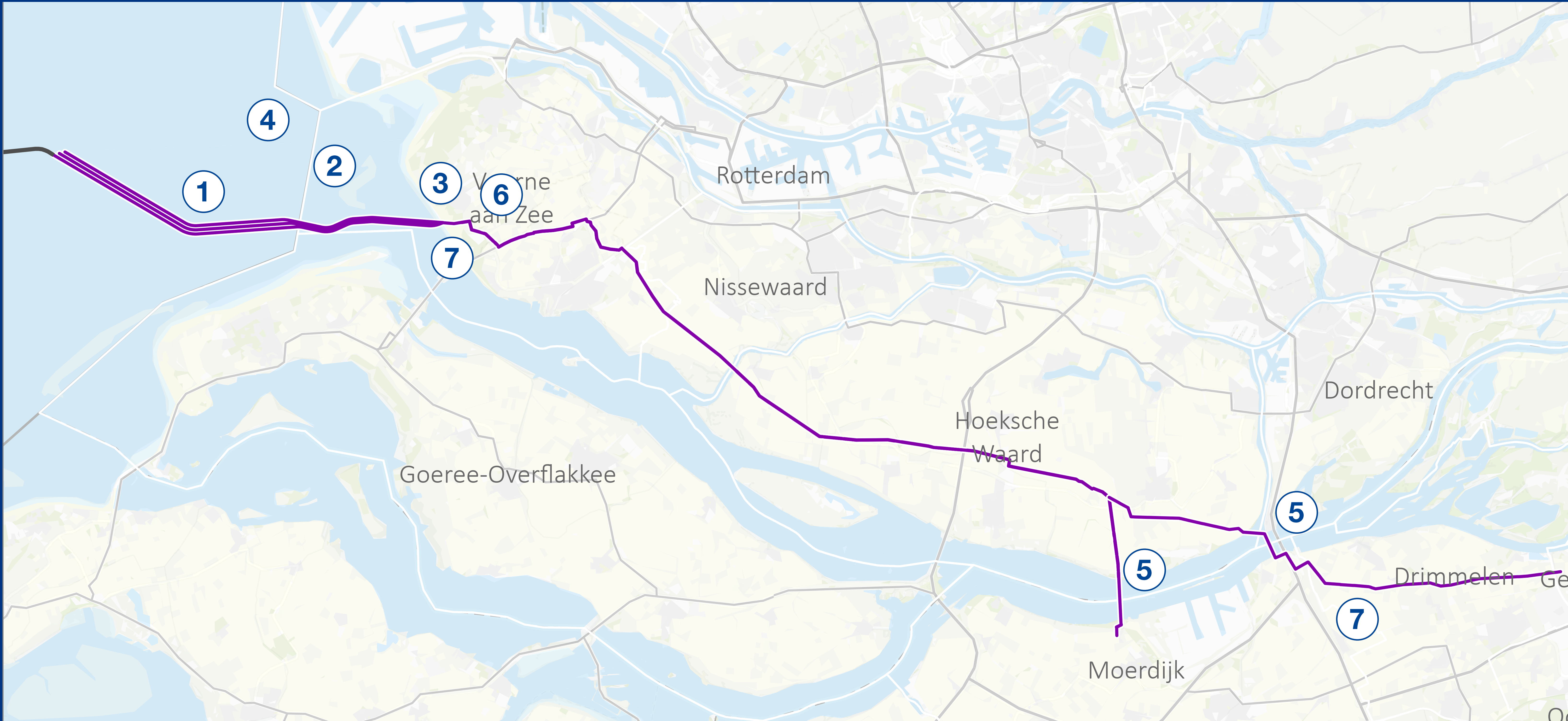
Ruimte/omgeving
Aandachtspunt ruimtebeperkingen en hinder voor landbouw

Aantal specifieke punten Voordelta

- 1 Techniek/natuur**
Ondiepten buiten Slijkgat vereisen veel baggerwerk voor aanleg
- 2 Natuur**
Verstoring Hinderplaat
- 3 Omgeving**
Hinder watersport-/kitesurfspot en strand Rockanje
- 4 Natuur/omgeving**
Opstapeling van natuureffecten door andere projecten (bodembeschermingsgebied)

Aantal specifieke punten landtracé

- 5 Techniek**
Boring onder Hollands Diep technisch complex door lange lengte
- 6 Natuur**
Verstoring, habitataantasting en verdroging in Natura 2000-gebied Voornes Duin
- 7 Natuur**
Effect op kenmerken van doorkruiste Natuurnetwerk Nederland gebieden (duinen)

Kabelroute Binnenwateren (BWA)

Algemene punten

Natuur

Verstoring van Natura 2000 Voordelta, Haringvliet, Hollandsch Diep en Biesbosch

Elektromagnetisch veld (EMV): mogelijke effecten op gedrag en navigatie trekvisen binnenwater

- Geen barrièrewerking of fysiologische gevolgen verwacht
- Onzekerheid gedragseffect is aandachtspunt

Kaderrichtlijn Water: verontreiniging door ingreep bodem

- Voor beperkt aantal stoffen een tijdelijke verhoging
- Geen zwaarwegende ecologische gevolgen
- Grotere gevolgen ten zuiden van Tiengemeenten door baggerwerk

Techniek/Omgeving

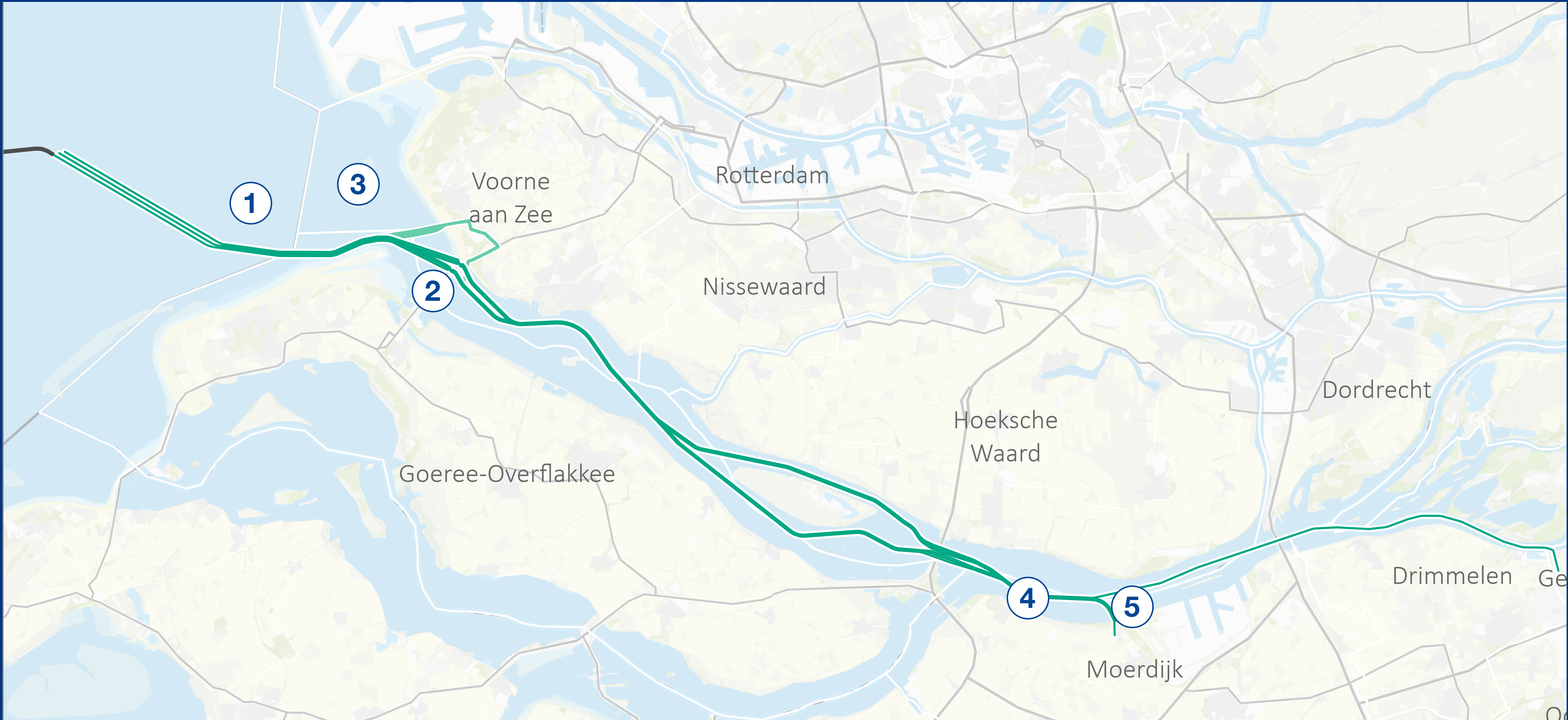
Heeft aanzienlijk kortere aanlegduur

Kosten

Zijn lager dan bij landalternatieven

Ruimte/Omgeving

Zorg om hinder watersport, bereikbaarheid havens en recreatievaart

Aantal specifieke punten Voordelta

1 Omgeving

Aanleg in Slijkgat geeft tijdelijke hinder voor visserij en recreatievaart

2 Techniek

Drie opties onderzocht voor Kruising Haringvlietdam

3 Natuur/omgeving

Zorg: opstapeling van natuureffecten door andere projecten

Aantal specifieke punten binnenwateren

4 Omgeving

Hinder binnenvaart tijdens aanleg, met name Hollandsch Diep. Het is een belangrijke vaarroute tussen Antwerpen en Rotterdam

5 Techniek/toekomst

Kruising buisleidingentunnel, eventuele tweede tunnel en bestaande kabels en leidingen

Kabelroute Goeree-Overflakkee (GOF)

Algemene punten

Ruimtegebruik/omgeving
Aandachtspunt ruimtebeperkingen en hinder voor landbouw

- Natuur:**
- Risico op aantasting van beschermde soorten zoals bijvoorbeeld (weide) vogels
 - Verstoring Natura 2000 Voordelta

Aantal specifieke punten Voordelta

- 1 Omgeving**
Aanleg in Slijkgat geeft tijdelijke hinder voor visserij en recreatievaart
- 2 Ruimte/omgeving**
Zorgen bereikbaarheid havens
- 3 Omgeving**
Tijdelijke hinder watersport-/kitesurfspot en strand Ouddorp
- 4 Natuur/omgeving**
Zorg: opstapeling van natuureffecten door andere projecten

Aantal specifieke punten landtracé

- 5 Milieu**
Aanleg in drinkwaterwinningsgebied
- 6 Natuur**
Effect duingebied Goeree & Kwade Hoek verstoring/ habitataantasting/ verdroging
- 7 Techniek**
Boring onder Volkerak door is complex door lengte.
- 8 Natuur**
Natuurnetwerk Nederland effect door mogelijke bomenkap (deel Moerdijk – Geertruidenberg)
- 9 Natuur**
Weidevogelgebied ten westen van Goedereede en Natte Natuurparels

Netcongestie Aansluiting op Moerdijk?

Uit netcongestieberekeningen voor Nederwiek 3 blijkt:

- Te grote (onoplosbare) netcongestie verwacht op Moerdijk bij aansluiting in 2031
- De netcongestie die ontstaat bij aansluiting op Geertruidenberg in 2031 is beperkt en op te lossen

Bovendien

Het nieuwe 380 kV hoogspanningsstation dat in Moerdijk wordt gebouwd is waarschijnlijk niet op tijd gereed.

Toekomstige aansluitingen

De netcongestieberekeningen van Nederwiek 3 zeggen niets over de situatie na 2031. Programma VAWOZ 2031-2040 voert onderzoek uit naar de mogelijkheden van aansluitingen op land van windparken op zee na 2031.

Wat zijn volle netten?

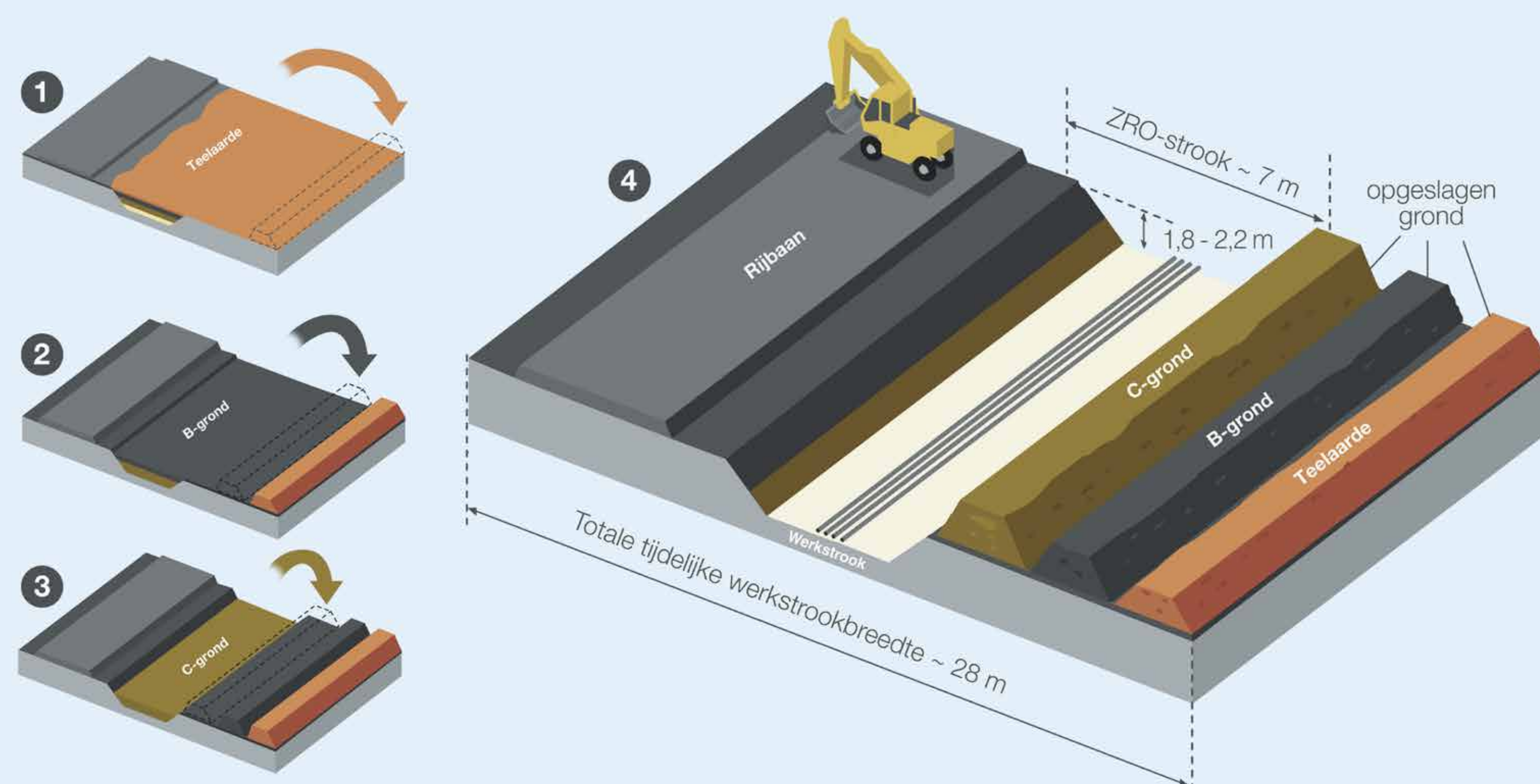
De energietransitie en economische groei vragen steeds meer capaciteit van het elektriciteitsnet. Op steeds meer momenten van de dag willen we meer elektriciteit vervoeren dan ons net aankan. Dat leidt tot netcongestie (filevorming op het elektriciteitsnet). Hierdoor kunnen bijvoorbeeld bedrijven, industrie, nieuwbouwen energieprojecten vaak niet meer elektriciteit afnemen of terugleveren.

Aanlegmethoden op land

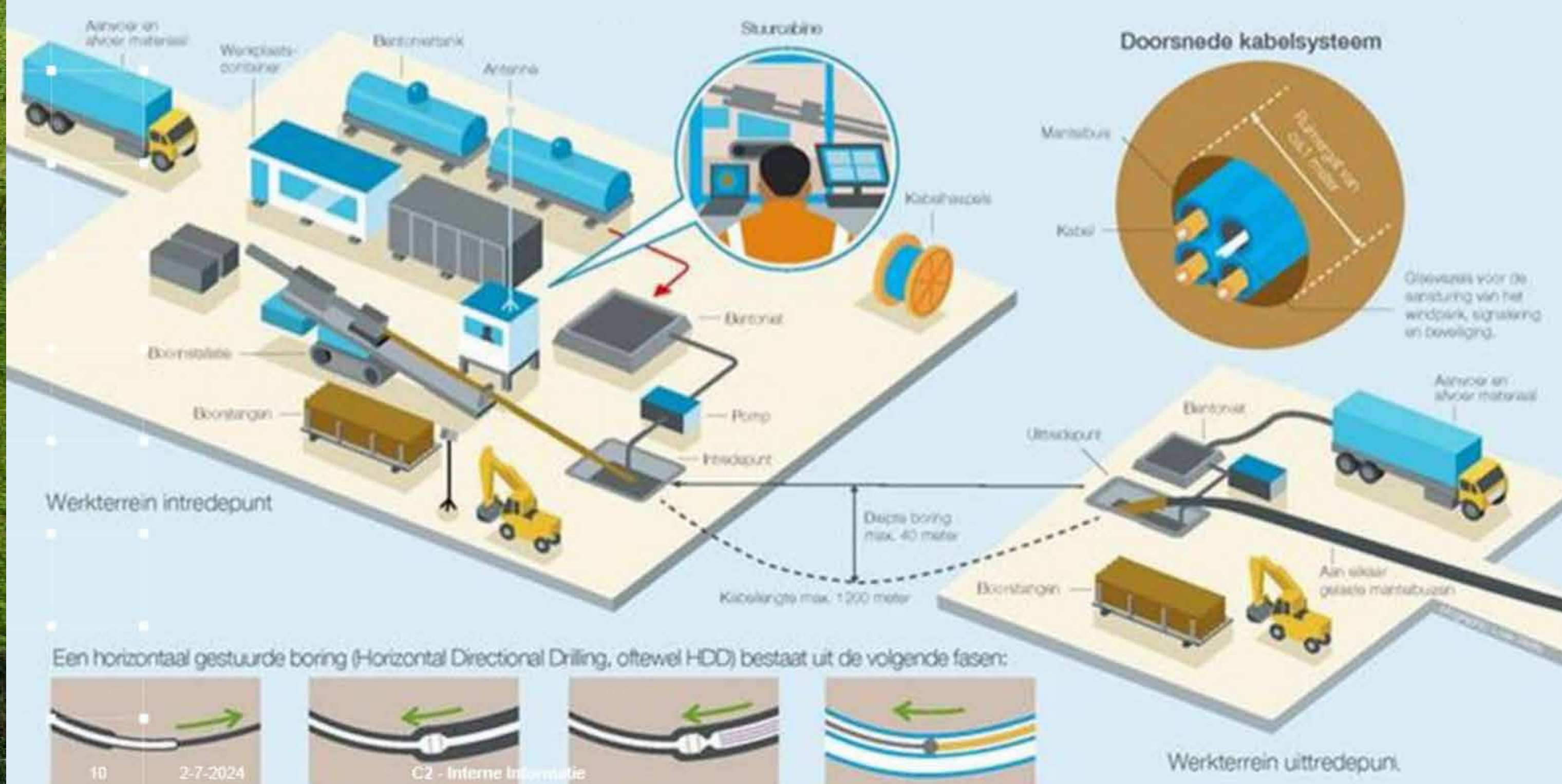
Open ontgravingen, boringen & werkterreinen

Werkstrookbreedte bij open ontgraving Nederwiek 3

Principe kabelaanleg met horizontale boringen (HDD)

1 De kabels op land leggen we bij voorkeur aan door een zogeheten 'open ontgraving'. Hiervoor worden sleuven gegraven op de plek waar de kabels komen te liggen. Een open ontgraving heeft de voorkeur, ook omdat kabels dan beter bereikbaar zijn bij calamiteiten.

2 Op locaties waar een open ontgraving niet mogelijk is, zoals bij kruisingen met wegen en spoorlijnen, maken we gebruik van een boring. Hiervoor worden tijdelijke werkterreinen ingericht.